

kládati za vyloučeno, co pak skutečně nastalo, totiž pokles dolaru. I když šlo o událost nepředvídanou, nebyla to událost nepředvídatelná, tak jako nebylo opravdového důvodu k pochybnosti o události hodnoty Kč. Žalobkyně se chtěla zabezpečiti proti poklesu hodnoty tuzemské měnové jednotky; k dosažení toho mohla žalobkyně použití prostředku, který považovala za vhodný. Za souhlasu druhé strany užila k tomu dolarové doložky, což učinila na své nebezpečí. Mohlo tu jíti jenom o vnitřní přesvědčení žalobkynino, které však nemá právního účinku. Obě strany musily počítati s obojí možností, jestliže některá z nich — najmě žalobkyně — počítala s možností pouze jedinou, činila tak na vlastní nebezpečí. Nebyla nucena dáti přednost cizí měně, učinila-li však výši plnění žalované do budoucna závislou na kursu dolaru, musí nésti toho následky. Žalobkyni lze přisvědčiti v tom, že v zásadě může býti hodnoceno jako ukazovatel pravé vůle stran také to, jak si strany po smlouvě vedly. Právem hleděl k tomuto jednání odvolací soud, pokud šlo o dosah skutečnosti, že žalovaná zaplacení prémie nevykazovala a že žalobkyně z toho splatnost půjčky nedovozovala, tu nešlo o nějaké otázky právnícké, nýbrž spíše o úvahy hospodářské. V otázce výkladu a dosahu valutové klausule však šlo o velice závažné pochybnosti také v otázkách právních, které se staly předmětem různých úvah, jak to uvádí sama žalobkyně, v nichž vyslovovány byly různé názory. Jestliže se za těch poměrů žalovaná v jednom určitém případě splátky rozhodla proto, že požadavky žalobkyniny uspokojila, nelze z toho za daných poměrů s hlediska § 863 o. z. o. vůbec nic usuzovati, když pro své jednání v tomto smyslu mohla žalovaná míti důvody docela jiné, než že by chtěla také v zásadě přistoupiti na výklad žalobkynin. Tím méně lze v tom spatřovati nějaké uznání pro celou budoucnost. Žalobkyně vytýká mezi jiným, že prý se odvolací soud nezabýval její námitkou nepřipustnosti dolarové doložky s hlediska předpisů upravujících úrokovou míru. Míní pak, že prý by dolarová klausule dávala alespoň možnost, že by věřitel na základě ní mohl žádati na úrocích více, než kolik by směl ve smyslu oněch zákonů žádati podle nominální hodnoty. Netřeba zde však řešiti tyto otázky z čistě teoretických předpokladů, tedy jenom teoreticky a podle možností, když v souzeném případě žalobkyně sama zastává stanovisko, že nežádá více, než kolik smí požadovati podle oněch úrokových zákonů, a když je v konkrétním případě zřejmé, že na tom nemůže měniti nic ani stanovisko žalované strany, která právě také co do úroků dovozuje jejich požadované snížení oné dolarové klausule.

Čís. 15639.

I. S a m o s t a t n é r o z h o d o v a n i e o t o m, č i u r č i t í s ú k r o m n í z a m e s t n a n c i p o d l i e h a j ú p e n z i j n é m u p o i s t e n i u, p a t r í p o d ľ a § 133 z á k. č. 26/1929 S b. z. a n. v ý l u č n e ú r a d o m s p r á v n ý m. *)

*) Pokiaľ tu ešte niet záväzného rozhodnutia správneho úradu — rieši súd v spore zamestnanca proti zamestnávateľovi o náhradu škody, pretože ho neprihlásil k penzijnému poisteniu, p r e j u d i c i á l n e o t á z k u, či zamestnanec podliehal penzijnej povinnosti alebo nie (Sb. n. s. č. 14631).

II. Zamestnanec nemôže donútiť zamestnavateľa poradom súkromného práva, aby plnil povinnosti, ktoré mu zákon o poistení súkromných zamestnancov ukladá.

(Rozh. z 3. novembra 1936, Rv III 703/36.)

Žalobkyňa domáhala sa žalobou rozsudkového výroku, že žalovaná obec je povinná prihlásiť ju k penzijnému poisteniu od 1. januára 1928 do 1. októbra 1930, v ktorej dobe bola u žalovanej obci zamestnaná ako kancelárska sila, a aby žalovaná obec bola povinná zaplatiť na túto dobu pripadajúce príspevky Všeobecnému penzijnému ústavu. V š e t k y t r i s ú d y žalobu zamietly, N a j v y š š í s ú d z týchto

d ô v o d o v:

Žalobkyňa opiera žalobný nárok o predpisy zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. o penzijnom poistení súkromných zamestnancov, ktorý bol vydaný v obore práva verejného, lebo poistenie súkromných zamestnancov — tvoriac súčasť verejnej sociálnej pečlivosti — patrí k veciam verejným. S a m o s t a t n é rozhodovanie o tom, ktorí súkromní zamestnanci podľahajú penzijnému poisteniu, patrí preto podľa § 133 cit. zák. výlučne úradom správnym. V prípade, že žaloba, ktorá sa v súdenom spore predjednáva, bola by žalobou určovacou podľa § 130 Osp., ako to tvrdí dovolacia žiadosť, bola by daná sporu prekážajúca námietka neprípustnosti poradu práva podľa bodu 1 § 180 Osp. Žalobkyňa sa však domáhala žalobou, aby bolo rieknuté rozsudkom, že žalovaná obec je povinná prihlásiť žalobkyňu k penzijnému poisteniu odo dňa 1. januára 1928 do 1. októbra 1930 a že je povinná na túto dobu pripadajúce príspevky zaplatiť Všeobecnému penzijnému ústavu. Žalovala teda o splnenie prihlasovacej povinnosti a nie — ako to dovolacia žiadosť tvrdí — o určenie prihlasovacej povinnosti. Zákon čis. 26/1929 Sb. z. a n. však nemá ustanovenia, z ktorého by sa dalo vyvodíť právo zamestnanca donútiť zamestnavateľa poradom práva súkromného, aby plnil povinnosti, ktoré mu zákon o poistení súkromných zamestnancov ukladá. Je preto žaloba bezzákladná.

Čís. 15640.

I. Pre posúdenie otázky, či zamestnanec koná vyššie služby nie kupecké, je rozhodné, či služebné úkony sú podľa zariadenia podniku obyčajnými — väčšine zamestnancov prikázanými — úkonmi, alebo sa od obyčajných úkonov rozlišujú potrebnou vyššou kvalifikáciou a samostatnejšou činnosťou zamestnanca. Pri tom nie je rozhodné, či zamestnanec si získal vyššiu kvalifikáciu odbornými štúdiami alebo praktickým výcvikom.

II. Pre posúdenie otázky, či sa na pracovný pomer zamestnanca vzťahuje zákon čis. 154/1934 Sb. z. a n., je bez významu, že Úradovňa vše-